

Bamble
kommune

Landbruksplan 2014-2020

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
2	BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	4
2.1	MANDAT OG ORGANISERING	4
2.2	BAMBLE LANDBRUKSFORUM - ETABLERT 24.3.2010	4
2.3	SAKER SOM ER TATT OPP AV BAMBLE LANDBRUKSFORUM I PERIODEN 2010-2013	4
3	NÅ-SITUASJON FOR LANDBRUKET I BAMBLE	6
3.1	JORDBRUK	6
3.1.1	PRODUKSJONER INNEN TRADISJONELT LANDBRUK	6
3.1.2	FERIE- OG SYKDOMSAVLØSNING I JORDBRUKET	7
3.1.3	NEDBYGGING AV JORDBRUKSAREAL I BAMBLE OG TELEMARK	7
3.2	SKOGBRUK	7
3.3	JAKT, FISKE, VILTFORVALTNING OG FRILUFTSLIV	8
3.4	SYSSELSETTING OG VERDISKAPING	9
4	STERKE OG SVAKE SIDER VED LANDBRUKET I BAMBLE	11
4.1	STERKE SIDER VED LANDBRUKET I BAMBLE	11
4.2	UTFORDRINGER FOR LANDBRUKET I BAMBLE, JORD- OG SKOGBRUK MED NYE NÆRINGER	11
5	HANDLINGSPROGRAM 2014-2020	12
5.1	TRADISJONELT JORDBRUK	12
5.2	TRADISJONELT SKOGBRUK	13
5.3	JAKT, FISKE, VILTFORVALTNING OG FRILUFTSLIV	14
6	ØKONOMISKE VIRKEMIDLER	14
7	AREAL- OG EIENDOMSFORVALTNING	15
7.1	KOMMUNEN SOM LANDBRUKSMYNDIGHET	15
7.2	RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SAKER ETTER JORDLOV, ODELSLOV OG KONSESJONSLOV I BAMBLE	16
7.2.1	JORDVERN	15
7.3	FRADELING OG OMDISPONERING I OMRÅDER TIL LANDBRUK, NATUR OG FRILUFTSLIV (LNF)	
7.4	RETNINGSLINJER FOR BAMBLE KOMMUNE	16
7.5	KRITERIER FOR OMDISPONERING AV AREALER TIL JULETRE- ELLER SKOGPRODUKSJON	18
7.6	RETNINGSLINJER FOR BAMBLE KOMMUNE	18
7.7	BEHANDLING AV SØKNADER OM KONSESJON	18
7.8	BO- OG DRIVEPLIKT PÅ LANDBRUKSEIENDOMMER	19
7.9	RETNINGSLINJER FOR BAMBLE KOMMUNE:	20
7.10	BOPLIKT I ALLE TIDLIGERE BEBODDE BOLIGER I BAMBLE	20
8	VEDLEGG	21
8.1	VEDLEGG 1: MÅL OG PRIORITERINGER FOR ØKONOMISKE VIRKEMIDLER FOR LANDBRUKET I BAMBLE KOMMUNE 2013-2015	21
8.2	VEDLEGG 2: VEDTEKTER FOR BAMBLE LANDBRUKSFORUM	22
8.3	VEDLEGG 3. FORSKRIFT FOR BAMBLE KOMMUNE VEDR. "KONSESJONS- GRENSE 0"	23

1 Innledning

Tida krever en plan som kan synliggjøre verdier, muligheter og begrensninger i Bamble bruk av natur. Landbruksplanen skal være et arbeidsredskap for politikere og administrasjon i Bamble kommune. Planen legger føringer på områder av landbrukspolitikken der kommunen har ansvar og kan ha innvirkning. Planen bør også kunne være en god veileder for landbruket, da den trekker opp retningslinjer og rammebetingelser, samt målsettinger for perioden.

For å ha en levende plan må handlingsdelen evalueres hvert år i planperioden. Dette bør gjøres både av landbruksorganisasjonene, Bamble Landbruksforum, Landbruksnemnda / landbruksmyndighetene og andre berørte. Gjennomgangen bør skje parallelt med og koordinert med det øvrige ajourføringsarbeidet av kommuneplanen som helhet.

Naturbruk er alt det vi som mennesker foretar oss i forhold til den natur vi er en del av. Bamble er en kommune med et mangfold av natur og kultur. Her har folk levd av og med naturen. Vi har jord, skog, dyr, vann og sjø. Som lokalsamfunn har vi et stort mangfold å ta vare på. Vi har verdier som skal forvaltes og bevares ved fortsatt bruk.

I forhold til arrondering og jordsmonn er største delen av Bamble jordareal egnet til grasproduksjon, men vi har også god jord for grønnsaksproduksjon.

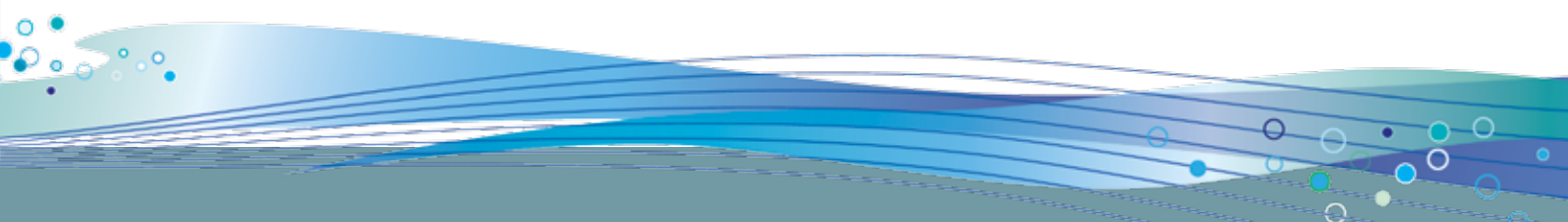
Vår kommune kjennetegnes av stor befolkningstetthet i nærheten av dyrket areal. Bamble kommune ligger markedsnært til 100 000 mennesker i Grenland. Her ligger det store muligheter for det lokale landbruket. Telemark har lav egendekning for kjøtt og melk. Selvforsyning av produkt i grøntseksjonen i distriktet er også lav. Vi har gode muligheter for å øke egendekningen av landbruksprodukter, og med det forhindre gjengroing av vårt kulturlandskap.

Det tradisjonelle landbruket, bygget på en volumproduksjon tilpasset Bamble naturgitte forhold, må ligge i bunnen for utviklingen av nye næringer. Tilleggsnæringer innen landbruket er en berikelse for næringa. Det kan skapes blant annet et større mangfold innen mat, turisme og opplevelse.

Landbruk og naturbruk står også for verdier mennesker trenger og vil trenge. Derfor ønsker vi å styrke landbruket og naturbrukens plass i undervisningen på skolen.

Flere av tilskuddsordningene behandles nå på lokalplan, midlene følger bruken, etter de prioriteringene som er satt opp i denne planen. Skal en slik ordning fungere, betinger det en samfunnsmessig helhetlig tankegang, at vi fra våre ståsteder ser den sammenheng naturbruken står i.

Ikke-kommunal infrastruktur i Bamble: Bamble har i dag mye natur som er mer eller mindre uberørt. Ny 4-felts E18, kraftlinjer og mulig ny linje for Sørlandsbanen vil forringe dette, men er infrastruktur av stor samfunnsmessig verdi.

Trasevalg og utforming er avgjørende for å redusere de negative virkningene. Tiltak som tunneller, broer, jordkabler, støydempende konstruksjoner, viltpasseringer og gjerder, rasteplasser og tilrettelegging for næringsvirksomhet, må tillegges meget stor vekt og planlegges i nært samarbeid med berørte interesser.

Samfunnsutviklinga og den politiske del av naturbruken har gitt landbruket nye utfordringer. Landbruksnæringa har blitt sterkt regulert gjennom lover og forskrifter, og ved politiske føringer gjennom landbruksforhandlingene. Landbruk er storpolitikk.

Bærekraftig utvikling kjennetegnes av en langsiktig planlegging der en tar omsyn til varige verdier også for kommende generasjoner. Matjord er en slik varig verdi. I en kommune med bare 3 % dyrka og dyrkbart areal, er det viktig å ta vare på matjorda til kommende generasjoner. Befolkninga i Norge og verden øker, og med den øker kampen om mat- og vannressursene. Vi har et moralsk ansvar for å være mest mulig selvforsynte med mat.

2 BAKGRUNN FOR PLAN-ARBEIDET

2.1 Mandat og organisering

Planen skal gi mål for utviklinga av landbruket i kommunen.

Landbruksplanen er å regne som en kommunal sektorplan. Den blir rullert sammen med kommuneplanens arealdel.

Mandat :

Målet med planen er å synliggjøre landbrukets ressurser i Bamble kommune, sikre jordvern for å ta vare på landbruksareal og kulturlandskap, og finne fram til tiltak for å ta vare på eksisterende produksjoner og fremme utviklinga av nye.

Planen er utarbeidet av landbruksforvaltningen og Bamble Landbruksforum, m/ representanter fra organisasjonene Bamble Bondelag og Bamble Skogeierlag og Landbruksnemnda.

2.2 Bamble landbruksforum – etablert 24.3.2010

Bamble Landbruksforum er en fellesorganisasjon for landbruket i Bamble kommune. Faste medlemmer er bondelaget, skogeierlaget, landbruksnemnda og kommunen. Bamble Landbruksforum (BLF) skal ta opp, arbeide med og fremme saker som er av interesse for medlemsorganisasjonene. Bamble Landbruksforum skal følge opp landbruksplanen.

Det gjennomføres årsmøte og ca.4 styremøter pr.år pluss temamøter for grunneiere.

2.3 Saker som er tatt opp av Bamble Landbruksforum i perioden 2010-2013

- Uttalelser til høringer av kommuneplanens arealdel og nye reguleringsplaner
  - o Fjerne gassrør i under neste rullering
  - o Fjerne industriområdet Frier Vest under neste rullering
  - o Henvendelse om årlige erstatninger til grunneiere vedr. ny- kraftlinje, -E18, - jernbanelinje

- o Ny kraftlinje gjennom Bamble
- o Handtering og bruk av matjord i utbyggingsaker, jordvern
- Ny E 18 gjennom Bamble
  - o Styremedlemmer deltatt i referansegruppe hos Statens Vegvesen for ny E18 gjennom Bamble
  - o E18 i tunneller gjennom Bamble
  - o Felles advokat for berørte grunneiere ved framføringen av ny E18
  - o Viltpasseringer på ny E18. Organisert arbeidsgrupper med grunneiere og Statens Vegvesen, og repr for viltnemnda og AT-plan
  - o Uttalelse til valg av trase
- Skattemessige spørsmål i ekspropriasjonssaker i forbindelse med ny E18 og ny kraftlinje
  - o Uttalelse sendt Skatt Sør om beskatning ved grunnavståelse ifb ny kraftlinje, Nettforsterkning i Grenland
- Utarbeidet retningslinjer for bruk av SMIL og NMSK-midler, Spesielle Miljøtiltak I jordbrukets kulturlandskap (SMIL) og Nærings- og Miljømidler i Skogbruket (NMSK)
- Full stillingshjemmel for skogbrukssjefen i Bamble
- Beredskapsjord
- Skogbrannvesen
- Avløserordningen
- Gaupekvoter
- NVE's revisjon av vannkraftkonsesjoner for Vest-Bamble i Kragerø vannområde
- Rullering av Landbruksplan for Bamble
- Åpne møter
  - o 2010. Ny 420 kV høyspentledning gjennom Bamble
  - o 2012. Skattemessige spørsmål i ekspropriasjonssaker i forbindelse med ny E18 og ny kraftlinje
  - o 2012. Møte om felles advokat ved utbygging av E18

Tema i landbruksplanen som er tatt opp:

- Samarbeid i landbruket
- Arealplanarbeid, Reguleringsplaner
- "Ideer / muligheter"
- Skogbrannvesen
- Skogsveier. Grunneiere deltatt på møte om prosjektet Masterplan skogsveier. Prosjektet tilbød seg overfor grunneiere å vurdere tilstand på skogsbilveiene
- Avløserordningen. Brev om avløserordningen i landbruket, til Landbruks- og Matdepartementet og Norges Bondelag

3 NÅ-SITUASJON FOR LANDBRUKET I BAMBLE

3.1 Jordbruk

All den dyrka marka i Bamble er gammel havbunn. Jordsmonnet består derfor for en stor del av sandholdig leire og silt. De beste jordbruksarealene ligger i hovedsak spredt i kommunens ytterkant mot sjøen.

Gårdbrukerne forvalter ca.90 % av arealene i kommunen og aktiv drift holder kulturlandskapet i hevd.

Driftsenheter og areal

Kilde: Søknader om produksjonstilskudd

	Antall Aktive bruk	Jordbruks areal i drift	Gjennomsnittlig areal pr. bruk
2000	74	8672	117
2008	46	7760	169
2013	48	6600	137

Flere søkere om produksjonstilskudd er gått ut av listene våre de siste årene, spesielt på grunn av kravet til omsetning og til å ha etablert eget foretak med organisasjonsnummer. Jordbruksareal i drift er gått ned delvis på grunn av dette, og fordi nye gårdskart har ført til reduksjon i gårdenes areal. Det meste av arealene drives fremdeles, enten av eieren selv eller av nabobrukere.

3.1.1 Produksjoner innen tradisjonelt landbruk

Jordbruksarealene har blitt redusert fra ca.9000 dekar i 1950 til 6.600 dekar med registrert drift i dag. Omtrent halvparten av jorda som har gått ut har grodd igjen, resten drives fortsatt uten å være registrert via produksjonstilskuddsordningen, og noehar gått til veier, boligområder mv.

Bamble kommune har i alt 350 større og mindre gårdsbruk. Kommunen har (2013) 48 bruk i aktiv drift (søker produksjonstilskudd) pluss 4 rene bigårder. Det er 30 bruk med husdyrhold. I tillegg kommer noen mindre bruk. De aktive bruka driver i snitt rundt 62 dekar eget areal og 75 dekar leid areal, i alt ca.137 dekar hver. Det vil si at 55 % av arealet er leiejord.

Det ble i 2013 dyrket i alt 6600 dekar jordbruksareal i Bamble pluss 609 dekar i andre kommuner. Det er i 2013 5 større bigårder i kommunen med til sammen 487 bikuber.

Dyretall

Kilde: Søknader om produksjonstilskudd

	1950	2000	2004	2008	2013
Melkekyr	958	144	119	144	124
Ammekyr	-	24	36	66	110
Ungdyr av storfe	203	355	324	304	359
Søyer	310	451	439	283	170
Avlspurker		46	49	46	-
Slaktegriser	381	740	1100	866	150
Verpehøner	3640	13154	11160	11000	54
Hester	260	77	100	119	74

Vekstgrupper

Kilde: Søknader om produksjonstilsudd

Dekar	2000	2004	2008	2013
Grovfôr	5059	4745	5171	4954
Korn	2746	2891	1878	1300
Potet	720	508	472	1043
Grønnsaker	87	20	16	1
Bær	60	84	54	-
Sum (inkl.nabokom)	8672	8248	7591	7298

3.1.2 Ferie- og sykdomsavløsning i jordbruket

Bamble kommune har ikke hatt landbruksvikar tidligere. Fra 2008 ble ordningen lagt om slik at også husdyrbrukere i Bamble har mulighet til å benytte landbruksvikar. Vikaren kan først og fremst nyttes til sykdomsavløsning, men også til avløsning for fritid. Det er avløserlaget Telemark Landbrukstjenester som har arbeidsgiveransvar for ordningen. Den nye Landbruksvikarordningen ga Telemark 6 årsverk landbruksvikarer til fordeling mellom avløserlagene i fylket.

3.1.3 Nedbygging av jordbruksareal i Bamble og Telemark

Omdisponert dyrka jord i Telemark de siste år er registrert til 2902 dekar, et snitt på 242 dekar pr.år. Av dette er 1300 dekar omdisponert etter plan- og bygningsloven i reguleringsplaner og arealplaner. Omdisponert dyrka jord etter jordloven §§9 og 12 er 1592 dekar. Ut fra det nasjonale målet om halvering av omdisponert areal fram til 2010, skal tallet ned på ca 120 dekar i Telemark.

I Bamble er tilsvarende tall i alt 282 dekar jordbruksareal godkjent omdisponert i perioden 2003-2008. Av dette er 125 dekar omdisponert til golfbane på Kjørstad, 65 dekar til Boligutbygging på Fagerheim, 50 dekar til puttbane på Kåsa, Asdal, 32 dekar til juletreproduksjon på Glittum og Rørholt, 25 dekar til kryssa med E 18 på Åby og Essa, 9 dekar til industriformål og 7 dekar til bolig med vei i perioden.

3.2 Skogbruk

Med unntak av tettbebyggelsene og jordbruksarealene er hele kommunen skogkledd, det er ingen høyereliggende fjellskog og det er heller ikke spesielle vernesoner mot kysten i tillegg til områder som allerede er båndlagt. Boniteten er preget av raske skiftninger fra den ypperste skogsmark til fjell i dagen innenfor små områder. Islett av gabbro-grunn synliggjør spesielt frodig granskogsmark, men det er få og spredte forekomster.

Bambles kystnære beliggenhet gjør at mange varmekrevende treslag har slått rot. Av en total tilvekst på vel 48.000 m³ står lauvtrærne for 25 % eller 12.000 m³. Gran og furu står for h.h.v. 45 % og 30 %.

Bamble kommune har i ifølge skogtakseringen fra 2003 et skogareal på 262.694 daa. Av dette er 168.663 daa vurdert som økonomisk produktivt. Det uproduktive arealet består av myrer, skrapskogmark og spesielt utilgjengelige områder.

Bamble har fylkets største produksjon av juletrær.

Hogstklassesammensetningen var slik i 2003:

H.kl. 1	3.479 daa	2 %
H.kl. 2	43.343 "	26 "
H.kl. 3	38.973 "	23 "
H.kl. 4	30.469 "	18 "
H.kl. 5	52.399 "	31 "

Det er interessant å merke seg at fortsatt er såpass mye som 31 % av produktivt skogareal gammel skog. Stående m³ masse er beregnet til 1,2 mill.m³.

Skogkulturen er en stor oppgave. Uttrykket "stedstilpasset skogbruk" er aktuelt å bruke for Bamble-skogene. De store variasjoner vi har både i treslag og voksested er en utfordring for den enkelte skogeier. Lauvtømmer er etterspurt både som kvalitetstømmer og som ved til brensel.

Skogen har stor samfunnsmessig betydning. Skogeierens ansvar og oppgaver er i dag tredelt:

- Som næringsutøver å sikre råstoff til skogindustrien.
- Som grunneier å legge til rette for rekreasjon for befolkningen.
- Som forvalter å sikre livsmiljø for biologisk mangfold.

En tilfredsstillende veidekning er en forutsetning for å kunne ivareta disse oppgavene. Skogsbilveiene utgjør selve livsnerven i skogbruket og er svært viktige for alle de ovenfor nevnte punkter. Vedlikehold av det stamveinnett vi har i dag og opprusting av de eldste anlegg må være høyt prioritert. Det er også behov for noe supplerende veidekning. En veitetthet på 1 m/dekar vil kunne dekke de fleste behov.

3.3 Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv

Elgjakta foregår hovedsakelig av rettighetshaverne selv, som drivjakt og/eller løshundjakt. Det er totalt 12 elgvald som mottar fellingstillatelse og i alt 36 jak-tlag som utøver jakta. Antall skutte elg har gått nedover de senere år og ser nå

ut til å ha stabilisert seg på ca. 60-70 dyr pr. år.

Elgbestanden har blitt redusert de senere år, noe som har vært ønskelig for å tilpasse bestanden til beitegrunnet. Vilt- og innlandsfiskeremnda har nå vedtatt en kommunal målsetting om å stabilisere antall elg på dagens nivå.

Bestanden av hjort har vært økende de senere år. Det har de siste årene blitt felt i overkant av 20 dyr årlig. Fellingstillatelsene til hjort tildeles elgvaldene. Jakt på hjort drives ofte i tilknytning til elg eller rådyrjakt men også i større og større grad som egen jakt. Vilt- og innlandsfiskeremnda har også for hjorten vedtatt en kommunal målsetting om å stabilisere bestanden på dagens nivå.

Mange rettighetshavere jakter selv også på rådyr, men her foregår også utleie i noe større grad. Det er totalt 99 rådyrvald som mottar fellingstillatelse. Rådyrbestanden varierer en del i størrelse fra svært tette bestander langs kysten til mer glisne bestander i innlands-Bamble.

Beveren er til dels tallrik og et problem i perioder i forhold til skader på skog og annet. Men det er også en ressurs som blir alt for lite utnyttet.

Av småvilt er nok haren den viktigste arten. Harebestanden svinger mye, men har vel de senere årene gått mest nedover. Bestanden av skogsfugl er lav. Det er bra med sjøfugl og det drives en del jakt på disse artene i Skjærgården.

Rødrev, mår og mink er tidvis tallrike i Bamble. Disse er jaktbare med forholdsvis romslige jakttider og det hadde bare positivt med et høyere jakttrykk på disse artene for å bedre overlevelsen til småviltet.

Gaupa har økt i antall de senere årene og det er etablert en Gaupering som organiserer gaupejakta. Gaupa tar svært mye rådyr, og også en del hjort. Det er ønskelig å holde gaupebestanden på et akseptabelt nivå slik at vi fortsatt kan ha en god høstbar stamme av rådyr og fortsatt mulighet til å benytte utmarka til beite. Reguleringen av gaupebestanden foregår som kvotejakt og Bamble ligger under rovviltregion 2.

Det er stor bruk av utmarka av både Bambles befolkning og andre. Orientering, turer og bærplukking er noen stikkord.

3.4 Sysselsetting og verdiskaping

Landbruket er en betydelig arbeidsplass i kommunen. Til sammen blir det utført 67 årsverk i landbruket i Bamble. I jordbruket er det rundt 42 årsverk innen husdyrbruk og planteproduksjon (Beregnet ut fra produksjonstilskudd 2008). I skogbruket utføres det vel 25 årsverk i alt.

Det er i alt 48 bruk med aktiv jordbruksdrift i Bamble. De fleste er kun deltids beskjeftiget i jord- og skogbruk sammen med selvstendige næringer i tilknytning til gårdsbruket.

Vi har beregna førstehandsverdi for jordbruksprodukter i Bamble til rundt 19 mill.kr. pluss tilskudd (2008).

På 1990-tallet ble det utført rundt 100 årsverk til sammen i landbruket i Bamble, med 55 årsverk i jordbruket og 45 årsverk i skogbruket. Førstehandsver-

dien av produktene fra jordbruket i kommunen var da beregna til rundt 50 millioner kroner. Førstehandsverdien av produktene fra skogbruket i kommunen var på rundt 8 millioner kroner. Avvirkningen i skogen var i snitt 20.000 m³ pr.år.

På grunn av sviktende marked på trefiberbaserte produkter og lave tømmerpriser, er avvirkningen fortsatt lavere enn det man kunne ønske. I 2013 ble det avvirket i alt 25 000 m³ for salg. Beregnet balansekvantum for all skogen i Bamble er 38 000 m³.

Det er viktig at skogen likevel blir drevet både med tanke på skoghygiene og for å ta vare på den praktiske fagkunnskapen som finnes. Et aktivt skogbruk bidrar samfunnsmessig positivt ved stadig å binde større mengder med Co₂.

Førstehandsverdi for jordbruksprodukter i Bamble

Kilde : Dekningsbidragskalkyler for Østlandets flatbygder, NILF

Produksjoner 2008	
Melkeproduksjon	kr 4 022 000
Storfekjøttproduksjon	kr 2 660 000
Ammekuproduksjon	kr 843 000
Kombinert griseproduksjon	kr 1 886 000
Sauproduksjon	kr 453 000
Eggproduksjon	kr 2 163 000
Korn	kr 1 690 000
Førsalg	kr 305 000
Potet	kr 3 304 000
Bær- og grønnsaker	kr 1 860 000
Sum produktinntekter 2008	kr 19 160 000

4 STERKE OG SVAKE SIDER VED LANDBRUKET I BAMBLE

4.1 Sterke sider ved landbruket i Bamble

- Bamble har engasjerte, aktive utøvere i jord- og skogbruket
- Det er stort oppmøte på fagmøtene
- Det er stor turisttrafikk på sjøen og oppover på bygda om sommeren, noe som gir muligheter for tilleggsnæringer for lokalbefolkningen
- Bamble ligger markedsnært til 100 000 mennesker i Grenland, og til travle havner og store gjennomfartsveier mv.
- Distriktet har lav selvforsyning av produkt i grøntseksjonen og gode muligheter for å øke egendekningen av landbruksprodukter
- Det er et potensial for økt dyrehold, da det er underskudd på kjøtt. Vi har og areal med økende tilgroing av grasarealer pga. redusert hold av beitende dyr som ku og sau. Det trengs dyr til å beite i kulturlandskapet for å holde det åpent og levende

4.2 utfordringer for landbruket i Bamble, jord- og skogbruk med nye næringer

- Landbruket er en langsiktig næring med store investeringer i bygninger, dyr og maskiner. Den nasjonale landbrukspolitikken er på den annen side ofte svært kortsiktig, der mye endres fra år til år gjennom jordbruksforhandlingene.
- En utvikling til større bruksenheter gir færre aktive gårdsbruk i bygda, med færre yrkesbrødre og dermed et mindre produsentmiljø. Bamble har begrensede arealressurser til de store etableringene innen jordbruket.
- Det er et stort behov for grøfting av jordbruksarealene våre. Grøfting er kostbart, og har derfor blitt utsatt på mange bruk.
- Sunnhetstilstanden i skogen kunne vært bedre, fremdeles er det mye gammel skog i dårlig kondisjon som preger skogsbildet mange steder. Dette er positivt for det biologiske mangfoldet og de viktigste områdene er nå registrert og kartfestet.

5 HANDLINGSPROGRAM 2014-2020

5.1 Tradisjonelt jordbruk

MÅL

1. Bevare dyrket og dyrkbar mark
2. Bedre kulturlandskapet
3. Sikre tilgang på beitemark og øke antall dyr
4. Sikre arealer for brukere som ønsker å leie jord
5. Bidra til næringsutvikling på landbrukseiendommer
6. Støtte planer om bruksutbygging
7. Sikre rekruttering til yrket

TILTAK

1. Bevare dyrket og dyrkbar mark og tilrettelegge for bruk.
  - a. Vurdere alle regulerings- og utbyggingsplaner og ved godt vedlikehold gjennom bruk av lovverk og økonomiske virkemidler.
  - b. Matjord fra omregulert jordbruksareal skal tilbake til landbruket og ikke selges ut av næringa.
  - c. Bedre kulturlandskapet, sikre tilgang på beitemark og øke antall dyr ved å formidle informasjon og bistå brukere.
  - d. Sikre arealer for brukere som ønsker å leie jord ved å formidle informasjon og vurdere økonomisk bistand.
  - e. Grøfting. Det er et stort behov for grøfting av jordbruksarealene våre. Grøfting er kostbart, og har derfor blitt utsatt på mange bruk. Det er fra 2013 bevilga midler til dette i SMIL-ordningen.
2. Næringsutvikling på landbrukseiendommer.
  - a. Vedlikeholde og utvikle nåværende og nye landbruksprodukter ved et samarbeid mellom organisasjoner, landbruksmyndighet og forskning.
  - b. Gi god støtte og hjelp i utbyggingssaker og til søknader om midler fra Bygdeutviklingsfondet.
  - c. Grønn omsorg / Inn på tunet Bidra til å etablere tiltak innen grønn omsorg ved å Invitere til samarbeid mellom landbruk og skoler/ barnehager.
  - d. Øke antall bikuber og utnytte trekk i Bamble ved å bidra til gode avtaler med grunneiere og videreføre kurs og oppfølgingstiltak for nye birøktere.
3. Sikre rekruttering til yrket.
  - a. Sikre god økonomi i det tradisjonelle landbruket og stimulere til utvikling av flere inntektsmuligheter i tilknytning til gården.
  - b. Avløsning i husdyrbruket. Økt bruk av praktikantordning via BU-midler ved å formidle informasjon og bistå brukere.
  - c. Informasjon. Sikre tilgangen av gårdbrukere og skape interesse ved å formidle informasjon og bistå brukere og skoleverket.
4. Samarbeid i landbruket. Drive Bamble Landbruksforum som et samarbeidsorgan for landbruksrelaterte saker.
5. HMS Redusere antall ulykker ved informasjon og kurs hvert 3.år.
6. Nært samarbeid med Telemark Fylkeskommune, videreutvikling av Landbruksmeldinga for Telemark. Holde et åpent møte.

5.2 Tradisjonelt skogbruk

MÅL

1. Bevisstgjøre skogeierne
2. Opprettholde et godt skogbrannvesen
3. Stå rustet mot klimaskader på skog
4. Dekke behov for juletrær i Grenland og Nedre Telemark
5. Utnytte de lokale skogressurser til klimavennlig energibruk
6. Lære med skogen

TILTAK

1. Bevisstgjøre skogeierne på egne ressurser og muligheter, ved å informere om tilgjengelige tømmerressurser og gjeldende ordninger som skogfond og tilskudd til skogkultur og veibygging.
2. Utmark. Bevisstgjøre den enkelte skogeier og synliggjøring av egne ressurser.
3. Opprettholde et godt skogbrannvesen ved trening, godt materiell og ved kunnskap om innsats ved større skogbranner. Sikre god organisering og til strekkelig med utstyr. Må disponere nok pumper.
4. Stå rustet mot klimaskader på skog på grunn av økt sjukdomspress, insektskader, uvær, ved kurs og informasjon om klimaskader på skog.
5. Dekke behov for juletrær i Grenland og Nedre Telemark, stimulere til å holde høy kvalitet på jule-trærne, bedre logistikk, samordning av salget, ved å arrangere kurs og samarbeids-møter om juletre dyrking.
6. Bioenergi. Utnytte de lokale skogressurser til klimavennlig energibruk ved å:
  - a. Arbeide for økt bruk av bioenergi fra flis.
  - b. Nytte bioenergi i kommunale bygg.
  - c. Støtte opp om tiltak for industriell produksjon av miljøvennlig bioenergi som kull og drivstoff.
7. Lære med skogen. Skape forståelse for skogsdrift ved å samarbeide med skoler og skolekontakter.

5.3 Jakt, fiske, viltforvaltning og friluftsliv

MÅL

1. Danne bedre storvaldstruktur.
2. Elg og hjort. En sunn, produktiv og bærekraftig bestand av elg og hjort som gir en høy og mest mulig stabil avkastning til nytte og glede for rettighets-havere, jegere og den øvrige befolkning.
3. Forvaltning av gås. En høy bestand av grågås representerer et stadig større problem i forhold til tilgrising av offentlige friareal og beiteskader på inn mark
4. Økt fokus på bever som jaktbar ressurs.
5. Vilt og trafikk. Innhente erfaringer og annen grunninformasjon som basis for tiltak ifm bygging av ny E18 og evt nye boligområder.
6. Sikre og øke bestanden av hare, storfugl, sjøfugl og rådyr.
7. Stimulere til økt utnyttelse av fiskeressursene.
8. Friluftsliv. Øke mulighetene og tilbudene.

TILTAK

1. Jaktvald. Danne bedre storvaldstruktur med færre vald og grunneierstyrt forvaltning.
2. Jaktbart område. Ajourføre jaktbart areal dersom tiltak / reguleringsplaner reduserer dette.
3. Elg og hjort. Bestanden av elg og hjort holdes på et nivå som ikke forringer beitegrunnlaget og ikke skaper uhåndterlige trafikkproblemer.
4. Forvaltning av gås. . Redusere bestanden av grågås blant annet ved hjelp av egg-punktering i samsvar med godkjent Forvaltningsplan.
5. Bever. Økt fokus på bever som jaktbar ressurs, gjennom å motivere til økt utleie av jakt. Dette for å redusere den stadige økningen av søknader om skadefellinger utenom ordinær jakttid.
6. Vilt og trafikk. Økt fokus på avskyting av storvilt langs trafikkbelastet vei.
7. Klima, skadeinsekter, sykdom. Være å jour med utviklingen, ha en beredskap og iverksette mottiltak ved behov, tidligst mulig.
8. Sterk bestandsreduksjon av mår, mink, rev for å sikre og øke bestanden av hare, storfugl, sjøfugl og rådyr.
9. Støtte opp om Gauperingen. Arbeide for større kvoter på gaupe og mer fleksibilitet i forvaltningen.

6 ØKONOMISKE VIRKEMIDLER

SMIL OG NMSK, Miljømidler til skog- og jordbruket.

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Tilskudd kan innvilges til foretak eller eiere som driver og/eller eier en landbrukseiendom, eller til enhver som er registrert i Enhetsregisteret og som har fått tillatelse av landbrukseiendommens eier til gjennomføring av prosjekt eller tiltak. Fylkesmannen fordeler hvert år tilskuddsmidler til kommunen, som fatter vedtak om tildeling.

Kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog med fylkesmannen og næringsorganisasjonene i jordbruket lokalt.

Bamble kommune skal søke å få best mulig nytte av de kommunale økonomiske fagmidlene ved å sette opp retningslinjer for 2-3 år av gangen. Bamble Landbruksforum lager forslag til retningslinjer til Landbruksnemnda. Administrasjonen avgjør de enkelte saker ved enkeltvedtak. Oppdaterte, vedtatte retningslinjer ligger som vedlegg til landbruksplanen.

7 AREAL- OG EIENDOMS- FORVALTNING

7.1 Kommunen som landbruksmyndighet

Landbruksforvaltninga er fra 1.1.2004 tillagt en rekke oppgaver

- Miljørettede virkemidler under landbrukets utviklingsfond (LUF)
- Midler til skogbruk under landbrukets utviklingsfond (LUF) og statsbudsjettet
- Saker etter konsesjonslov, jordlov, odelslov og skogbrukslov.

Bamble kommune har i 2004 inngått en samarbeidsavtale med 5 andre kommuner i nedre Telemark: Kragerø, Drangedal, Siljan, Porsgrunn og Skien. Avtalen omfatter jordbruks-, skogbruks- og miljø- forvaltninga i kommunene.

Kommunen v/Kommunestyret har fått delegert myndighet til å avgjøre de fleste saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov m.fl. Kommunestyret har delegert myndigheten i disse sakene videre til landbruksnemnda og rådmannen. Rådman-
nen har delegert sin myndighet videre til landbruksadministrasjonen.

7.2 Retningslinjer for behandling av saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov i Bamble

Kommunen v / Kommunestyret har fått delegert myndighet til å avgjøre en rekke saker etter jordlov, odelslov og konsesjonslov m.fl. I de saker som er delegert til Fylkesmannen skal kommunen gi uttalelse i saken.

Lovgiver (Stortinget) har i lovs form gitt avgjørelsesmyndigheten til Kongen (Departementet). Denne har delegert sin myndighet videre enten til Fylkesmannen eller kommunen.

Kommunestyret har delegert sin myndighet videre til Landbruksnemnda og rådmannen.

Avgjørelse i sakene skal rette seg etter norsk lovverk. Avgjørelse skal også rette seg etter forskrifter og rundskriv gitt av Landbruks- og Matdepartementet, som er den som har gitt kommunen sin myndighet.

Hver sak skal vurderes individuelt samtidig som behandlingen skal sikre rettssikkerhet og likebehandling for søkerne.

7.2.1 Jordvern

Jordlova § 1 Føremål : Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket. Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein

tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

Jordvern er viktig for å bevare jorda for framtida og dårligere tider. Mange steder i verden ser vi at tørke og andre naturkatastrofer kan sette store matproduserende områder ut av spill i flere år. De forventede klimaendringene og befolkningsutviklingen globalt, vil dramatisk kunne endre matsituasjonen over tid. All dyrkbar jord bør holdes i en slik stand at bruk til matvareproduksjon kan gjenopptas på kort tid. Bamble har valgt ikke å kartlegge kjerneområder for landbruk.

Kjerneområder for landbruk er definert som:

- områder som er godt egnet for matproduksjon
- verdifulle områder for landbrukets kulturlandskap

Kommunene er ikke pålagt å lage kart over kjerneområder landbruk, men Landbruks- og Matdepartementet skriver i sin veileder at dette vil være et nyttig verktøy for kommunenes praktiske arealforvaltning. I arbeidet med landbruksplanen både i forrige planperiode og i denne, har Bamble Landbruksforum og Landbruksnemnda i Bamble valgt å ikke velge ut kjerneområder landbruk. Vi har valgt å ha som mål å ta vare på alt vårt jordbruksareal.

Grunnene til dette er at Bamble har forholdsvis lite jordbruksareal, ca 7.000 dekar i drift. Det meste av disse jordbruksarealene ligger spredt i små enheter og bygdelag, og det er lite hensiktsmessig å framheve noen framfor andre. Selv om arealene er små, har de stor betydning både for kulturlandskapet og landbruksproduksjonen i kommunen. Mye areal i Bamble egner seg best for grasproduksjon. Dette er grunnlaget for husdyrhold, som har potensial til å gi de beste jordbruksinntektene. Andre områder har større, godt arronderede arealer, som er godt egna til korn og grønnsaksproduksjon.

Bamble har i alle år vært svært strenge med å tillate omdisponering av jordbruksareal til andre formål. Det meste av jorda som har blitt omdisponert i Bamble har gått til offentlige formål som veier, skole og liknende. Det er minimalt som har gått til nye enkelttomter og andre mindre formål. Hver sak og hvert tiltak som innebærer omdisponering av jord eller annen innvirkning på jordbruksproduksjon, gis særlige vurderinger og vedtak etter jordloven, eller i form av høringsuttalelser til areal- og reguleringsplaner.

7.3 Fradeling og omdisponering i områder til landbruk, natur og friluftsliv (LNF)

Jordloven § 12. Deling

- «Deling av eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk må godkjennast av departementet. Det same gjeld forpaking, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Med eigedom meiner ein òg rettar som ligg til eigedomen og partar i sameige.
- Skal dyrka jord takast i bruk til andre formål enn jordbruksproduksjon, eller skal dyrkbar jord takast i bruk slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida, kan samtykke til deling ikkje givast utan at det er gitt samtykke til omdisponering etter § 9.
- Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

- Sjølv om det etter tredje ledd ikkje ligg til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke givast dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området.
- Samtykke til deling kan givast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til dei føremåla som lova skal fremja.
- Føresegnene gjeld utan omsyn til om ein eigedom har fleire registernemningar når eigedomen eller ideell del av han er på same eigarhand og etter departementet sitt skjønns må reknast som ei driftseining.
- Samtykke til deling er ikkje nødvendig når særskild registrert del av eigedom vert seld på tvangssal. Det same gjeld dersom det i samband med offentleg jordskifte er nødvendig å dela eigedom.
- Dersom deling ikkje er rekvirert innan tre år etter at samtykke til deling er gitt, fell samtykket bort.
- Departementet kan gi forskrift om høve til frådeling av mindre areal utan godkjenning i samband med grensejustering etter matrikkellova.»

7.4 Retningslinjer for Bamble kommune

Mellom jordbruksarealer og tomtengrense for byggefelt / husklynger, bør buffer-sonen være minst 50 meter.

- Mellom regulerte områder og skogareal må det være en buffersone på minst 30 meter mellom tomtengrenser og naboeiendommer utenfor regulert område. Det vil si hele trehøyda ved fullvoksen skog. Dette på grunn av fare for vindfall og skygging for sola i boligområder. Det er utbygger som må legge til rette for solforhold og annet for boligtomtene, og ikke naboeiendommene.
- Mellom jordbruksarealer og enkelttomter for bolig- og hyttebebyggelse skal det være en buffersone på minimum 10 meter, slik at konflikt med eksisterende landbruksdrift unngås.
- Det åpnes for spredt hytte- og boligbygging og boligklynger utenom tettbygd strøk. Enkelttomter kan være rundt 2 dekar, men det kan åpnes for at noen tomter kan være inntil 10 dekar.
- For hyttetomter er normalareal 1 dekar. Størrelsen på tomtene kan varieres etter terrenget.
- Tomter bør ikke plasseres i forbindelse med gårdstun eller driftsbygninger.
- Det gis mulighet for å etablere boligklynger med store tomter nær gjengroingstrua areal for å gi et boligmiljø med fellesskap rundt den tidligere dyrkemarka. Denne marka skal ikke bygges ned, men nyttes til fritidsaktiviteter.
- Det kan tillates fradeling av noe større tomter til hytter utenom pressområdene for fritidsbebyggelse, " bygdehytte på stor tomt ".
- Utbygger bør informere de som kjøper tomt om at det er jordbruksareal i nærheten og hva det innebærer.
- Der dyrka mark blir omdisponert til andre formål, skal det legges til rette for å bryte opp nytt areal.
- Det bør legges inn i bestemmelser i Kommuneplanens Arealdel og i de enkelte reguleringsplaner i Bamble slik: Ved all utbygging på dyrket mark skal matjorda beholdes av grunneier. Grunneier skal peke ut nytt areal der den fjernede jorda skal tilføres.
- Ved kjøp av tilleggsareal til landbrukseiendom skal det kreves sammenføyning med hovedeiendommen.
- Sameie av landbrukseiendommer er en uheldig eierform og Landbruksnemnda skal så langt de kan bidra til å unngå at sameier etableres.
- Kårboliger: Bamble kommune skal være restriktiv i behandling av byggesøknader og søknader om utskilling av slike tomter og salg, med driftshensyn som

hovedsak. Ved bygging av kårbolig bør det tas spesielle hensyn til plassering, utseende og fargevalg slik at den er i samsvar med øvrig bygningsmasse. En kårbolig bør plasseres slik at den ikke er til hinder for den videre drifta på eiendommen.

Fordeler med bebyggelse i eller nær LNF-område :

- rekruttering til landbruket
- naboer
- lekekamerater
- god plass for boligeierne

Ulemper med bebyggelse i eller nær LNF-område:

- jord blir bygget inne, noe som kan gi ulemper for drifta
- bonden pålegger seg selv restriksjoner / "føler på det"
- lukt, støy, fluer
- søppel og leker i åker og eng

Kriterier for omdisponering av jord- og skogbruksareal :

- skog før dyrka og dyrkbar mark
- lav bonitet skog før høy bonitet
- bruke hovedsakelig lav bonitet
- gjengrodd areal er dyrkbar mark - bedre med skog på slik mark enn nedbygging med bygninger eller veier mv.

7.5 Kriterier for omdisponering av arealer til juletre- eller skogproduksjon

Jordlova § 9 Bruk av dyrka og dyrkbar jord:

- "Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida.
- Departementet kan i særlege høve gi dispensasjon dersom det etter ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vika. Ved avgjerd skal det mellom anna takast omsyn til godkjende planar etter plan- og bygningslova, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet ei omdisponering vil gi. Det skal òg takast omsyn til om arealet kan førast attende til jordbruksproduksjon. Det kan krevjast lagt fram alternative løysingar.
- Samtykke til omdisponering kan givast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til dei føremåla lova skal fremja.
- Dispensasjonen fell bort dersom arbeid for å nytta jorda til det aktuelle føremålet ikkje er sett igang innan tre år etter at vedtaket er gjort.
- Departementet kan påby at ulovlege anlegg eller byggverk vert tekne bort.
- Omdisponering av jord til juletre- eller skogproduksjon skal etter loven aldri skje uten etter søknad til landbruksmyndighetene."

7.6 Retningslinjer for Bamble kommune

Til omdisponering til skogproduksjon skal det prioriteres jord som er dårlig ar-
rondert og er vanskelig å drive med maskiner og redskap.

Ved gjenplantning med juletrær skal det settes krav om maksimal høyde for plan-
tene til 3 m. Trær med høyde over 3 m må fjernes.

Kommunen skal føre oversikt over tillatte felt for juletreproduksjon og skal
hvert år føre kontroll av julerefelt der trærne er i ferd med å nå denne grensen.

7.7 Behandling av søknader om konsesjon

Lov om konsesjon § 1. (lovens formål):

Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for
å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og
bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov
2. landbruksnæringen
3. behovet for utbyggingsgrunn
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser
5. hensynet til bosettingen

Lov om konsesjon, utdrag av § 4 (unntak på grunnlag av eiendommens karak-
ter):

"Konsesjon er ikke nødvendig ved erverv av: bebygd eiendom, ikke over 100
dekar, der fulldyrka og overflatedyrka jord ikke er mer enn 25 dekar.

Konsesjonsloven § 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer)

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes
til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,
2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kultur-
landskapet.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie
i eiendommen, eller antallet sameiere økes. Det kan gis konsesjon til selskaper
med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket
sitt i landbruket.

7.8 Bo- og driveplikt på landbrukseiendommer

Bo- og driveplikt oppstår alltid ved overtakelse av landbrukseiendommer.

Reglene om boplikt er nå bare fastsatt i konsesjonsloven, og de gjelder be-
bygde eiendommer over arealgrensen for odling. Den som selv ikke kan eller vil
oppfylle lovbestemt boplikt, må søke konsesjon.

Reglene om driveplikt er nå bare fastsatt i jordloven. Fra 1. juli 2009 er driveplikt en varig plikt for alle som eier eiendom med jordbruksareal. Driveplikten kan oppfylles av eieren selv, eller ved bortleie på bestemte vilkår som er fastsatt i loven. Vilkårene innebærer at avtalen må være skriftlig, den må 10 års varighet eller mer, og den må føre til driftsmessig gode løsninger.

Ved overtaking av landbrukseiendommer er det etter loven personlig boplikt i 5 år. Driveplikten er ikke personlig. For å regnes som landbrukseiendom må eiendommen ha minst 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord eller minst 500 dekar produktiv skog.

Av juridiske årsaker må det ved konsesjonspliktige erverv av landbrukseiendommer settes skriftlig krav om boplikt som vilkår i konsesjonsmeddelelsen.

Driveplikta på landbrukseiendommer kan, etter Jordlova § 8, oppfylles ved at jordbruksarealet blir leid bort som tilleggsjord til en annen landbrukseiendom i minst 10 år uten anledning for utleier til å si opp avtalen. Det er en forutsetning at leieavtalen er skriftlig og at den fører til driftsmessig gode løsninger.

7.9 Retningslinjer for Bamble kommune:

Bamble kommune skal føre en restriktiv praksis i avgjørelser om boplikt. Det kan gis konsesjon uten vilkår om personlig boplikt dersom eiendommen leies bort til helårs beboelse etter reglene til Folkeregisteret.

7.10 Boplikt i alle tidligere bebodde boliger i Bamble

Bamble kommune har innført forskrift om boplikt i alle boliger i kommunen, "konsesjonsgrense 0", bestemt ved kommunestyrevedtak og ved Kongelig Resolusjon første gang den 18.6.1982 og sist den 3. januar 2007. Bamble kommune håndhever disse bestemmelsene strengt.

Dette gjelder for bebygd eiendom, ikke over 100 dekar, der ikke mer enn 20 dekar av arealet er fulldyrket, og

1. bebygd eiendom som er eller har vært i bruk som helårsbolig.
2. eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring, i områder som i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er regulert til boligformål.

Denne boplikten er ikke personlig og kan oppfylles ved bortleie for fast, helårs bosetting.

Unntak fra denne boplikten er overdragelser innen nær familie som har eid eiendommen i minst 5 år.

8 Vedlegg

8.1 Vedlegg 1: Mål og prioriteringer for økonomiske virkemidler for landbruket i Bamble kommune 2013-2015

ØKONOMISKE VIRKEMIDLER I LANDBRUKET 2013 – 2015 PRIORITERINGER I 3-ÅRS-PERIODEN

Vedtak i Landbruksnemnda 17.10.2012, med endring 13.3.2013.

Sentrale bestemmelser:

Tilskuddsordningen er hjemlet i:

- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, fastsatt av Landbruksdepartementet 4.februar 2004 med hjemmel i lov av 12.mai 1995 nr.23 (jordlova) § 3 og § 18.
- Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, fastsatt av Landbruksdepartementet 4.februar 2004 med hjemmel i lov av 12.mai 1995 nr.23 (jordlova) §§ 3 og 18.

Generelle vilkår:

Det skal prioriteres tiltak som sikrer landbruksnæringa.

Rådmannen får fullmakt til å behandle og avgjøre søknader om tilskudd.

Siste frist for innlevering av regning / søknad om tilskudd: 15.november.

Klage på vedtak gjort av rådmannen, fremmes for behandling i landbruksnemnda. Fylkesmannen er øverste klageinstans.

Prioriteringene gjelder i 3 år fra 2013 til 2015. Prioriteringene skal ses i sammenheng med landbruksplan for Bamble kommune 2013 - 2016 . Prioriteringene skal evalueres i ei arbeidsgruppe med faglaga i landbruket og politikere som tidligere, og tas opp til ny vurdering i landbruksnemnda før utgangen av perioden.

Prioriteringer for nærings- og miljøtiltak i skogbruket 2013 - 2015 (NMSK):

Tilskuddsatser for skogkultur settes til:

Ungskogpleie	35 % (endret fra 25 %)
Skogplanting	25 %
Grasrydding	25 %

Prioriteringer for spesielle miljøtiltak i jordbruket 2013 - 2015 (SMIL):

1. Spesielle tiltak i jordbrukets kulturlandskap (Stilk): Prioritert formål er å fremme tilgjengelighet og opplevelseskvalitet, hindre gjengroing av arealer og holde gammel kulturmark i hevd. Herunder kommer opprydding av gammel piggråd og opprusting av jordbruksareal for å ta vare på jorda som basis for kulturlandskap og jordbruksproduksjon.
2. Investeringsstøtte til miljøtiltak: Prioritert formål er å hindre og forebygge erosjon.
3. Områdetiltak med formål å opprettholde eller forbedre miljøkvalitetene i vassdragene og i kulturlandskapet.

Tilskuddssatser for engangstilskudd er normalt 30%, men det kan vurderes å bevilge høyere satser for:

Kulturlandskapstiltak og forurensingstiltak :

- inntil 50 % for enkelttiltak
- inntil 70 % for fellestiltak

Planleggings- og tilretteleggingstiltak

- inntil 100 %

8.2 Vedlegg 2: Vedtekter for Bamble Landbruksforum

Vedtatt på konstituerende møte den 24.mars 2010.

1. Formål

Bamble Landbruksforum (BLF) skal ta opp, arbeide med og fremme saker som er av interesse for medlemsorganisasjonene.

Bamble Landbruksforum kan gi felles uttalelser til kommuneplaner, reguleringssplaner og saker ellers som berører næringene.

Bamble Landbruksforum kan representere landbruket i Bamble, på møter, konferanser o.l der organisasjonene ønsker det.

Bamble Landbruksforum skal følge opp landbruksplanen og komme med merknader / ønsker om tiltak til Landbruksnemnda.

Vedtektene kan endres av årsmøtet, med alminnelig flertall.

2. Organisasjon / representasjon

Bamble Landbruksforum er en fellesorganisasjon for landbruket i Bamble kommune. Faste medlemmer er bondelaget, skogeierlaget, landbruksnemnda og kommunen. Jord- og skogbrukssjef er kommunens representanter og utgjør det faste sekretariatet. Andre organisasjoner kan delta i møter, arrangementer og lignende etter invitasjon av BLF.

4. Årsmøtet

Årsmøtet er åpent for alle medlemmer av de faste medlemsorganisasjoner. Styremedlemmer i BLF og deltagere utpekt av organisasjonene, (se nedenfor) har tale-, forslags- og stemmerett. Øvrige deltagere har tale- og forslagsrett, dersom de stemmeberettigede, med alminnelig flertall, bestemmer det.

Årsmøtets primære oppgave er å trekke opp hovedlinjene i aktiviteten.

Styret innkaller til årsmøte senest 3 uker før gjennomføring.

Innkallingen sendes medlemsorganisasjonene, som kan møte med tre representanter hver, i tillegg til styremedlemmene.

Organisasjonene tar ut og varsler selv sine deltagere til årsmøtet og melder disse til styret senest 2 uker før årsmøtet.

Organisasjonene melder samtidig sine representanter til nytt styre.

Ekstrasaker som ønskes behandlet, meldes også styret innen 2 uker.

Årsmøtet avholdes innen utgangen av januar.

Gjennomføring

Styreleder ønsker velkommen og redegjør for program

Styreleder foretar opprop og fastsetter stemmetall.

Årsmøtet er beslutningsdyktig hvis minst halvparten av innkalte delegater er til stede.

Møteleder har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Valg av møteleder og referent.

Godkjenning av innkalling og sakliste.

Årsberetning, behandlede saker / tiltak v/ Styreleder.

Økonomiske forhold v/ Styreleder.

Gjennomgang av tiltak iht Landbruksplan v/ Jordbruks- / skogbrukssjef.

Oppføring av organisasjonenes innmeldte medlemmer til nytt styre v/ Valgkomiteen.

Valgkomiteen består av to personer, leder i valgkomiteene i henholdsvis

Bondelaget og Skogeierlaget.

Handlingsplan for neste år v/ Styreleder.

Innmeldte saker.
Nytt fra jord- og skogbrukssjef.
Avslutning ved nyvalgt styreleder.

4. Styret

Styrets oppgaver er i henhold til formål, pkt.1.
Styret består av to representanter fra hver av medlemmene (ref.pkt.2) som utpeker disse og personlige varamedlemmer fra egen organisasjon hvert år.
Leder og nestleder velges på årsmøtet og er på valg hvert år.
Det skal gjennomføres minst to styremøter pr år.
Det skal være god kontakt mellom styreleder, organisasjonene og sekretariat, for å holde seg ajour med aktuelle saker.
Styreleder innkaller medlemmene med minst en ukes varsel.
Styret kan utpeke arbeidsutvalg ved behov.
Organisasjonene utpeker valgkomite med ett medlem fra hver.
Styret utpeker representanter til aktuelle møter, konferanser, der dette er ønsket fra organisasjonene.

5. Økonomi

Den vanlige virksomhet forutsettes dekket av organisasjonene for egne medlemmer. Ved eventuelle spesielle arrangementer må dekning drøftes.
Utgifter i forbindelse med sekretariatet, møter og årsmøte, dekkes av kommunen.

6. Oppløsning

Bamble Landbruksforum kan oppløses av årsmøtet, med 2/3-dels flertall.

8.3 Vedlegg 3. Forskrift for Bamble kommune vedr. "konesesjonsgrense 0"

Forskrift etter konsesjonsloven § 7 om nedsatt konsesjonsgrense for Bamble kommune, Telemark.

Dato	FOR-2007-01-03-28
Publisert	II 2007 hefte 1
Ikrafttredelse	03.01.2007
Sist endret	
Endrer	FOR-1984-03-23-738
Gjelder for	Bamble kommune, Telemark.
Hjemmel	LOV-2003-11-28-98-§7, FOR-2003-11-28-1401
Kunngjort	18.01.2007
Rettet	
Korttittel	Forskrift om nedsatt konsesjonsgrense, Bamble

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 3. januar 2007 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon for erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 7 første ledd, jf. delegeringsvedtak 28. november 2003 nr. 1401.

1. I samsvar med konsesjonsloven § 7 blir konsesjonsfriheten for bebygd eiendom, ikke over 100 dekar, der ikke mer enn 20 dekar av arealet er fulldyrket, satt ut av kraft for Bamble kommune for:

1. bebygd eiendom som er eller har vært i bruk som helårsbolig.
2. eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring, i områder som i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er regulert til boligformål.

2. Denne forskriften trer i kraft straks.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 23. mars 1984 nr. 738 om konsesjonssplikt for bebygd eiendom, Bamble kommune, Telemark.

**Bamble
kommune**

Bamble kommune

Postadresse: Pb. 80, 3993 Langesund
Besøksadresse: Rådhuset, Kirkevn. 12
Sentralbord: 35 96 50 00

postmottak@bamble.kommune.no
www.bamble.kommune.no